

Jonathan Swift.

Kitapların Savaşı

Dünya klasikleri arasında ayrıcalıklı bir yeri olan *Gulliver's Travels* (Guliver'in Seyahatleri), yazarı Jonathan Swift'in güçlü bir hicivci olarak ortaya çıktığı ikinci önemli kitabıydı. İnsanî ve siyasî eleştiriler içeren yazma tarzı *A Tale of a Tub* (Bir Kürsü Hikayesi) başlıklı önceki kitabında da görülür. Kitabın içindeki hikayelerden biri olan "The Battle of the Books" (Kitapların Savaşı), King's Library'de kitaplar arasında geçen bir savaşı tasvir eder. O dönemde entelektüel çevrelerde modernistler ile gelenekçiler arasında yaşanan tartışmadan yola çıkan kitap, bu tartışmayı kitaplar arasında geçen bir savaş olarak resmetmektedir. İki cephe de kitapları referans aldığı için, kütüphanenin kendisi savaş sahnesi, kitaplar ise silah haline gelmiştir.

17. yüzyılın sonlarında, çağdaş bilimin antik Yunan-Roma'nın bilgisini aşıp aşmadığı tartışmaları yapıyordu. Modernistler, antik Yunan-Roma'nın "batıl" ve sınırlı bilgisini küçümsüyor, modern insanın boş inançları terkedip, yeni, sağlam, güvenilir bir bilgi oluşturduğunu savunuyordu. Bunun karşısında yer alan gelenekçiler ise, çağdaş insanın bildiklerinin Yunan-Roma dönemine dayandığını, Virgil, Cicero, Homer ve özellikle Aristo gibi büyük felsefeciler olmadan hakikatin bilgisine ulaşamayacağını iddia ediyordu. Sir William

Temple 1690'da yayınladığı *Of Ancient and Modern Learning* (Antik ve Modern Bilgiye Dair) adlı eserinde, modernistlerin temsilcisi Bernard le Bovier de Fontenelle'ye cevap verdi. Modern insan "devlerin omuzları" üstünde yükselen bir cüce idi ve eskilerin gözlem ve bilgisini kullanarak daha ileriye girebiliyordu. Eskiler berrak bir tabiat görüşüne sahipti, modern insana sadece bu görüşün yansıtıcısı idi. Modernistler Temple'a cevap verdiler, Temple taraftarları da onlara cevap verdi ve tartışma İngiltere'de birkaç yıl sürdü.

Swift'in "Kitaplar Savaşı"nı resmeden gravür.

Swift, Temple'ın sekreteriydi. Bu tartışmada doğrudan yer almadı ancak onun "cüce/dev ve ışığı yansıtan/yayan" mecazlarını *The Battle of the Books*'ta kullandı. İnsanların kendi çağlarının üstünlüğünden gururlanmalarını ve eski kitapları okumanın kendilerini onları yazanlarla eşit kıldığını düşüncelerini eleştirdi. Savaşta kitapların zarar gördüğünü yazdı ama savaşı kimin kazandığına karar vermeyi okuyucuya bıraktı. **Z**